

האבדן / מתוך נאומו של ד"ר זלמן גרינברג, 10 ביוני 1945

[מתוך נאומו של הד"ר לרפואה ז. גרינברג (Greenburg), משוחרר דכאו ששימש רופא ראשי בבית-החולים סיינט-אוטיליין בגרמניה בפני אסירים פוליטיים ואסירים לשעבר ממחנה הריכוז דכאו בקונצרט חגיגי לציון השחרור במינכן-פריימן ב-10 ביוני 1945].

1700 יהודים, אחרוני הנציגים של יהדות אירופה, שעברו תקופה קשה ביותר של ייסורים אשר לא נודעו כמותם, נמצאים עתה כאן, במחנה מינכן-פלאקאסרן (Flakkaserne) אנשים אלה הם הנציגים האחרונים של קהילות אירופיות עתיקות ונכבדות - בודפשט ופראג, וארשה, קובנה וסלונקי מיוצגות כאן. מיליונים מאנשי הקהילות הללו הוכחדו. מהו הגיון הגורל שהשאיר אנשים אלה חיים? אנו שייכים לקברי ההמונים של אלה שנורו בחארקוב, בלובלין ובקובנה! אנו שייכים למיליונים שהומתו בגאז ונשרפו באושוויץ ובריקנאו! אנו שייכים לאותם עשרות-אלפים שמתו ממאמצים מפרכים בעבודה קשה ביותר, שסבלו ממיליארדים של כינים, בבז, ברעב ובקור-בלודז', קיילצה, בוכנוואלד, דכאו, לאנדשט, אוטינג, קאופרינג, לאנדברג וליאונסברג. אנו שייכים לאלה שהומתו בגז, שנתלו, שסבלו ועונו למוות במחנות הריכוז! אנו חלק מצבא של תשעה מיליונים שנפלו בקרב נגד שיטות הרצח המתוחכם והמאורגן הזה! אנחנו איננו חיים - [א]...

נאספנו כאן היום לחגוג את שחרורנו, אך בו בזמן זוהי עת אבל לכולנו. מפני שכל יום בהיר ושמש בהווה ובעתיד עומד בצל המאורעות הטראגיים של השנים שחלפו. אחוז אחד שרד לראות את השחרור, ו-99 אחוזים מתוך האחוז הבודד הזה חולים מאוד. היכולים אתם ליהנות מן השחרור?! האם אתם מסוגלים לחגוג?! היטלר הפסיד בכל הקרבות, בכל החזיתות, פרט לקרב הזה שלו נגד אנשים, נשים וילדים חסרי הגנה ובלתי מזוינים! הוא ניצח במלחמה נגד יהדות אירופה.

מתוך ארכיון יד ושם 033/1122.